

Ane J60 og J61 **Nicolay Jacobsen og Anne Marchusdatter**

Nicolay var født omkring 1745, i Husby, Odense amt, som søn af husmand og skrædder **Jacob Juliusen** og hustru **Anne Cathrine Nikolaisdatter**. I 1770, da han var 25 år gammel, overtog han fæstet af sit fødehjem efter sin far. Det var et lille husmandssted med en skæppe land (ca. 700 m²) under godset Wedellsborg, og han fik fæstebrev 24. okt. 1770. Jeg kan ikke finde flere oplysninger om hans fødsel, da der ikke er kirkebøger fra Husby før 1813.

Husby kirke

Han blev gift 9. nov. 1772 i Gelsted kirke, Vends herred med

Anna Marchusdatter, som var født i Kindstrup i Gelsted sogn, Odense amt omkring 1754. Også her er det umuligt at skaffe flere oplysninger pga. manglende kirkebøger. Men 17. aug. 1749 blev et drengbarn døbt i Gelsted kirke. Han fik navnet **Find Marchusen** og var søn af **Marchus Findsen** og hustru **Udsela Olufsdatter**. Jeg antager, at han og Anne har samme forældre.

Anna flyttede ind hos Nicolay i Husby. Han kunne ikke forsørge familien med den smule jord, der hørte til huset, så han ernærede sig desuden som skræder.

Sammen fik de børnene:

Anne Catrine Nicolaysdatter, født omkring 1772 i Husby, Odense amt,

Jacob Julius Nicolaysen, født omkring 1778 i Husby,

Friderich Ludvig Nicolaysen, født omkring 1780 i Husby,

Marcus Nicolaysen, født omkring 1782 i Husby, (ane J30),

Juliane Nicolaysdatter, født omkring 1784 i Husby,

Hans Nicolaysen, født omkring 1786 i Husby,

Ane Marie Nicolaisdatter, født omkring 1788 i Husby.

Ved folketællingen i 1787 bor familien i deres hus i Husby:

Nicolay Jacobsen, 42 år, gift mand, husmand og skrædder

Anne Marinsdatter, 42 år, gift hans kone

Anne Catrine Nicolaysdatter, 15 år, deres barn

Jacob Julius Nicolaysen, 9 år, deres barn

Frederik Ludvig Nicolaysen, 7 år, deres barn

Marius Nicolaysen, 5 år, deres barn

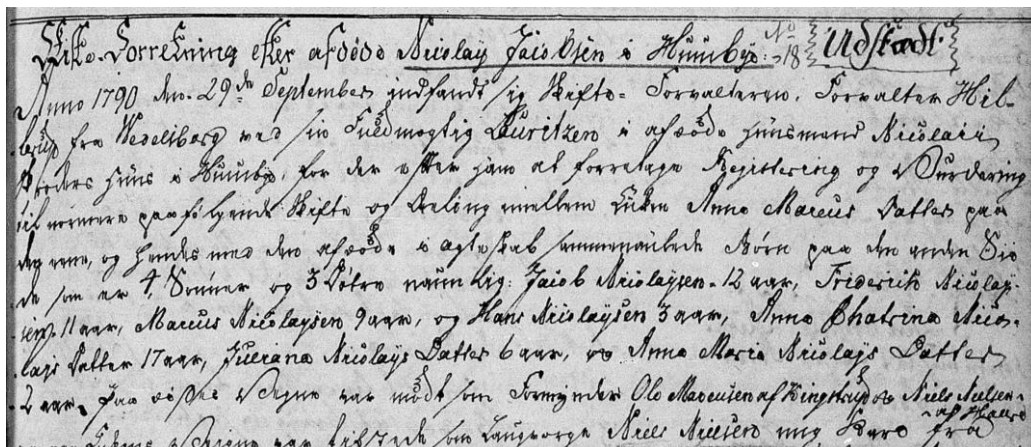
Juliane Nicolaysdatter, 3 år, deres barn

Hans Nicolaysen, 1 år, deres barn

Rasmus Jørgensen, 18 år, tjenestefolk

Maren Madsdatter, 20 år, tjenestefolk

Nicolay døde 45 år gammel i 1790 og blev begravet i april 1790 i Husby kirke, Vends Herred. Den præcise dato kendes ikke, da der ikke er bevaret kirkebøger fra 1790, men i skifteprotokollen for Wedellsborg gods findes skiftet efter Nicolay:

Første side af skiftet efter Nicolay

Skifte Forretning efter afdøde Nicolai Jacobsen i Huusby: No 18 Østøst

Anno 1790 den 29de September indfandt sig Skifte=Forvalteren, Forvalter Hillerup fra Wedelsborg med sin Fuldmægtig Lauritzgen i afdøde huusmand Nicolai Skræders Huus i Huusby, for der efter ham at foretage Registrering og Vurdering til nærmere paafølgende Skifte og Deeling imellem Enken Anne Marcus Datter paa den ene og hendes med den afdøde i ægteskab sammenauledede Børn paa den anden Siide som er 4 Sønner og 3 Døtre nemlig: Jacob Nicolajsen, 12 Aar, Frederik Nicolajsen, 11 Aar, Marcus Nicolajsen, 9 Aar, og Hans Nicolajsen 3 Aar, Anne Catrine Nicolaj's Datter, 17 Aar, Juliane Nicolaj's Datter, 6 Aar, og Anna Maria Nicolaj's Datter, 2 Aar. Paa disses Veigne var mødt som Formjnder Ole Marcusen af Kingstrup og Niels Nielsen og paa Enkens Veigne var tilstede som Langværgje Niels Nielsen ung Karl fra Emtiekier, der er forlovet med Enken, er af det Højgrevelige Herskab belovet Huuset udi Første. Som overvarende denne Forretning var tilstede 2de Registerings og Vurderings Viidner Nemlig Peder Möller Gaarmand her i Bjen, og Niels Jensen ibid. I hvis overvarelse passerede som følger:

Herefter følger en fuldstændig gennemgang af af alle aktiver i boet med registrering og vurdering, som resulterer i, at aktiverne vurderes til at udgøre 121Rd 5mk 6sk.

Hernæst bliver Sternboens udgjæld og Besvær at beregne saaleedes:

1. Efter det over Sternboe – Huuset under 13de Maii d.aa. Sjen, og under 15de Maii inden ? Forretning, er Huusets Bröstfældighed ansadt til 3Rd 4mk 4sk.

Bemelte Forretning følger denne Skifte – det indkomme.

2^{det} Enken anmeldte at hendes Mands Begravelse havde kostet Hende 10Rd - -

3de Dette Skiftes bekostning:

a Stemplet Papiir 1Rd 4mk

b Beskrivelse samt Sköde 3Rd 4mk

Viidere lovede Enken selv at betale Er 4Rd 4mk

Og da Enkemanden erklærede at ? gives ? paa Sternboet saa er sammes Besvær 17Rd 5mk 6sk

Naar samme ballancerer med Indtægten bliver tid paa at Deeling imellem Enken og Børnene..... 104rd - -

Deraf tilkommer Enken det halve med 52rd

Sønner Jacob 9 – 2 – 11 7/11

Sønner Frederik 9 – 2 – 11 7/11

Sønner Marcus 9 – 2 – 11 7/11

Datteren Anne Chatrine 4 – 4 – 5 9/11

Datteren Juliane 4 – 4 – 5 9/11

Datteren Anna Maria 4 – 4 – 5 9/11

Der udgør det andet halve 52rd

Herpaa Enken anlovede at vilde af sin egen lod tilbyde saa meget, at hvert Barn uden Forskrit til Kiön kunde nyde udi arv og gave efter deres Fader= 10rdr samt ellers at give hver af Døtrene en Seng af Værdi til 24rdr samt en Drag Kiste til 10rdr og en Eege Kiste til 4rdr samt Sønnerne hver et Eege Skab til 3rdr samt ligeledes en Eege Kiiste til samme værdi som Døtrene. Af de to saaledes udlovede Kiister findes den ældste Datters her i Boen, og et Henge Skab til hver de 3de eldste Sønner. Imod hvilken udlovede gave Enken med Langværgje forhavlede Skifteforvalteren ej havde noget imod. Skifte = Forvalteren uden at approbere denne saaledes udlovede godvillig gave, lod samme ankomme paa Enkens eget arv og Tilsvær er samme i Tiiden kan blive at udrede, uden Huusets Forringelse, derfor det meeste findes af nye betjgt, og saaledes i god Stand i overensstemmelse med den allerede fremlagte Sjens=Forretning, efter hvilken nu Fæsteren Niels Nielsen blev overleveret Huuset, og samme Forretning Hannem og övrige Til stedenværende og læst. De umyndiges Rette arv, bliver enten at indlevere til det Højgrevelige Herskab, eller for samme at udstede fornöden Sikkerhed, og blev ellers bestemt, at denne arv og gave bliver Børnene at udlevere Sønnerne naar de bliver myndige, og Døtrene naar de maatte komme i Mands Værgje og saa længe indestaar arven uden Renters svarelse. For Resten anlovede Enken at sørge for de umyndiges opdragelse som Christeligt kan være, og ellers at holde Skifte=Forvalteren uden ansvar med alt hvad af dettes Skifte Dependerer i alle Maader. Paa Grund heraf blev samme bermed sluttet og Tilendebragt. Det bekræftes med underskrift:- Actum ut Supra.

Enken Anne Marchusdatter

Lauritzgen

Som Langværgje Niels N.N.S. Nielsen

Som Formjnder for Døtrene

Niels N.N.S. Nielsen

Som Formjnder for Sønnerne

Ole Marchusen

Som Viidner og Vurderingsmænd

Niels N.I.S. Jensen, Peder Möller, Niels N.N.S. Nielsen

Indholdet af skiftet efter Nicolay

Kongelig Majestæts Birkedømmer og Birke - Skriver i grevskabet Wedelsborg Gör Vitterligt: At Anno 1790 Löverdagen dend 8 Maii, mödte under fornævnte grevskabs Birketings – Rett Hr Forvalter Hillerup fra Wedelsborg som Skifte - Forvalter Udi Stervboet efter afdöde Fæste Huusmand Nicolaii Skrædder i Huusbye, og fremlagde en skriftlig Indkaldelse, hvorved bemelte Nicolaii Skræders Enke med Laugværge og den afsödes efterladte Börns Formjnder er indvarslet at möde i Dag her ved Retten, for at anhöre 2de kñndige og u=villige Mænd fra Retten udmelt til at Sjne og taxere den afdödes i fæstehavde Huuses Bröstfældighed. Hvilken Indkaldelse lyder Saaledes:

Til Efterretning og afbetiening under det af Fæste-Huusmand Nicolaii Skræder i Huusbye Hands Dödsfald forretagne Skifte, bliver det til fornöden Sikkerhed u=omgiengelig: at der over Huusets Tilstand og Bröstfældighed vorder fuldfört en lovlig Sjns og Taxations – Forretning i Hands Efterladte Enkes med Laugverges, og mjndige Arvingers de U=mjndige med Formjnder deres overværelse; Thi indkaldes herved bemelte afdödes Hustrue Anna Marcusdatter i Huusbye med Laugverge og övrige Arvinger de umjndige med Formjnder med lovlig 8te Dages Krav og Varsel at möde under Grevskabet Wedelsborgs Birketings Rett, Löverdagen den 8te Maii först kommende, der at anföre u=villige Sjns og Taxations-Mænd udmeldt af Retten til at besigtige og Vurdere Huusets Bröstfældighed, alt tid et lovligt Sjns-Tingsviidnes Erbvervelse i dette Tilfælde. Wedelsborg de 27 April 1790.

"Lovlig forkjndt for Enken og for mig underskrevne som Laugverge og Formjnder tilstaaer. Niels Nielsen i Haare.

"Läst i Retten paa Grevskabet Wedelsborg i Birke-Ting den 8de Maii 1790.

C: Flantz

Og da bemelte Indkaldelse er forsynet med Vedkommendes Paateigning og Tilstaalse om Forkjndelsen; Saa var det u-fornöden at samme ved Indkaldelsen Mændene afhiemles i Retten ifølge heraf udmelte i overensstemmelse med Forordningen af 8de Juni 1787, 2de kñndige og uwillige Mænd naunlig Selvejerne Sören Steensen i Geldborg og Jens Hansen i Moesegaard det forskrevde Sjnen at forretage, og den derom affattede Forretning her inden Retten næste Ting Dag at afhiemle og haver Requirenten at tage denne Udmeldelse beskrevet for de udmelte Mænd lovlig lade forkjnde:-

Anno 1790 Löverdagen den 15de Maii mötte Selvejerne Sören Steensen af Geldbiørg og Jens Hansen af Moesegaard som i følge til Dem under 8te ? udmeldelse Havde Sjnet og Taxeret afdöde Nicolaii Skræders i fæste havde Huus i Huusbye; og hvorom de fremlagte deres skriftlig forfattede Forretning af Dato 13de Maii sidst, der blev i Retten af følgende Indhold.

Ifølge rettens Udmeldelse af 8de Maii sidst, indfandt vi os den 13de Dito 1790 udi afdöde Nicolaii Skræders Huus i Huusbye under Grevskabet Wedelsborg for at holde en lovlig Sjnen og Taxations-Forretning over bemelte Huusets Bjgninger; Hvilket Huusets Bjgninger vi og befandt saaledes: 9 Fag Huus indrettet til Vaanings-Huus (beboelse) Under-Tömmernet af Eeg med Leer=vægge undtagen Gaulen med brændte Steen, og Over-Tömmernet af Fjbr og Ask

Mangler: 5 alen Eeg-Fod som med ? vil koste - 5mk -
 10 ? 2rdr - -
 1 Spænde - 2mk 4sk
 7 Fag indrettet til Korn-Huus og Koe-Stald Under-Tömmernet af Eeg, Vægene af Brændte-Muursteen, og Over-Tömmernet af Ask, Elm og Fjbr, alt med Straae-Tag. Bjgningen i sig selv god.
 Huusets Bröstfældighed 3rdr 4mk 4sk

Ved Enden af Huuset en god Törve-Kube oprøjst af Eege – Stötter:- at ei saaledes efter vores bedste overbevisning, og Samvittighed har forrettet dette Sjnen og Taxation; Det ville Vi til næste Ting med vor Eed Bekræfte. Actum ut Supra.

Jens Hansen, Sören Steensen.

Og hvorpaa da bemelte Sjnsmand aflagte Deres Eed efter Loven om, at Da dette Sjns og Taxation efter deres Samvittighed og beste Overbevisning havde forrettet, og da ingen melte sig som havde noget imod enten Udmeldelsen eller udstedelsen, blev samme som Sjns-Tingsviidne stod beskrevet, i overværelse af efterskrevne Stokkemænd, nemlig den 8de Maii: Sören Pedersen, Anders Nielsen, Rasmus Jensen, Hans Hansen og Jesper Hansen af Huusbye, Hans Pedersen af Ruerne samt Jacob Pedersen af Ellested, Den 15de Maii Hans Pedersen, Jörgen Ibsen, Hans Hansen, Henrik Jensen, Knud Friis og Hans Mortensen af Huusbye, Hans Pedersen af Ruerne, og Niels Andersen i Ulsroed. Der hørte og saae forreskrevne for Retten saaledes passere, og som under min Haand og Segl bekræftes. Actum datum ut Supra. C: Flantz.

"Fremlagt under Skiftet efter afdöde Huusmand Nicolaii Jacobsen i Huusbye den 29de September 1790.

Lestes paa Skifte-Forvalterens Veigne.

Lauritzzen.

I Wedelsborgs skifteprotokol findes indført referat af en sag om manglende vedligeholdelse af deres fæstede hus i Huusby.

Efter Nicolays død blev hans enke Anne indklaget med krav om at erstatte den nødvendige reparation af deres hus.

Heraf fremgår, at sagen starter kort tid efter Nicolays død i april 1790. Men som det ses på foregående side, så foretages det endelige skifte først i september 1790.

Som nævnt i skiftet, så havde Anne allerede forlovet sig med Niels Nielsen. Han overtog fæstet af deres husmandssted i Husby og han fik fæstebrev 10. nov. 1790, og så kunne de gifte sig.

Niels var født i 1745 i Nakke, Odense amt, som søn af **Niels Søfrensen** og hustru **Dorthe Christensdatter**. Han blev døbt Nyårsdag, 1. jan. 1746 i Tanderup kirke, Båg herred.

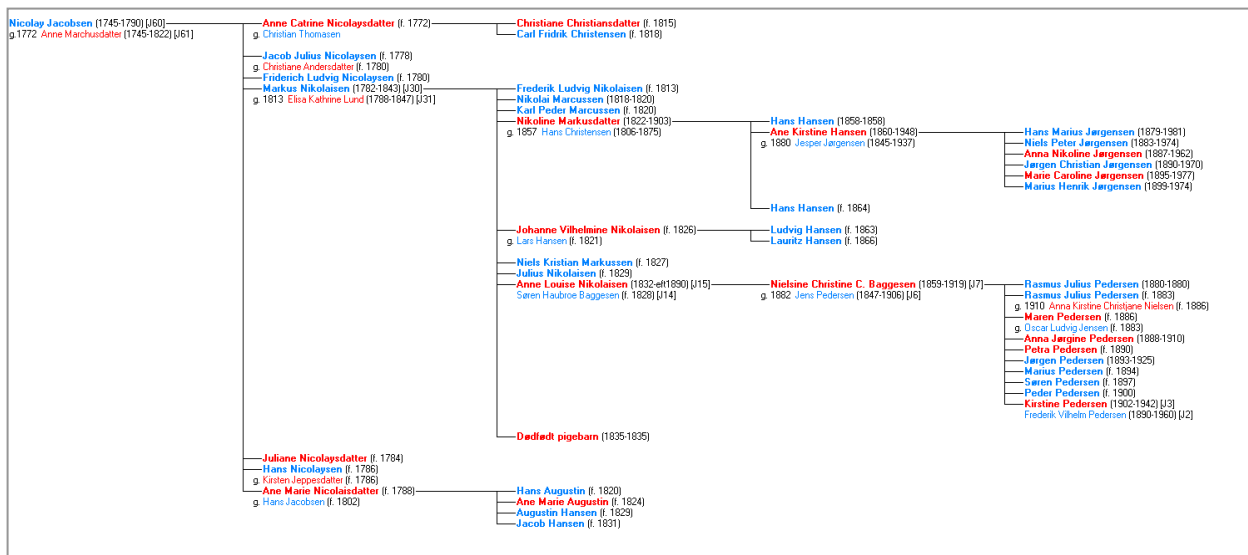
Anne og Niels fik tilsyneladende ikke børn sammen.

Ved folketællingen i 1801 består familien i Husby af:

Niels Nielsen, 57 år, gift mand, husmand med jord og sangskærer
Ane Marcusdatter, 57 år, gift hans kone
Frederik Nicolajsen, 21 år, hendes barn snedker
Marcus Nicolajsen, 19 år, hendes barn snedker
Juliane Nicolajsdatter, 17 år, hendes barn
Hans Nicolajsen, 41 år, hendes barn blind
Ane Marie Nikolajsdatter, 13 år, hendes datter

Anne døde 77 år gammel 23. mar. 1822 i Husby og blev begravet 28. mar. 1822 i Husby kirke, Vends herred.

Niels døde 84 år gammel 6. maj 1829 som aftægtsmand i Husby og blev begravet 11. maj 1829 i Husby kirke, Vends herred.

Nicolay og Annes efterkommere

Husby kirke horte under Wedellsborg indtil 1990. Det er en korskirke, der har fungeret som begravelseskirke for Wedell-slægten siden 1600-tallet.